

BAREM DE EVALUARE ȘI NOTARE

Concursul de Gramatică - Ediția a III-a, 25 mai 2025

Subiectul I – 1px10 (pentru fiecare grilă se acordă câte 1p)

1. A)
2. D)
3. B)
4. C)
5. C)
6. B)
7. A)
8. D)
9. B)
10. A)

Subiectul al II-lea – 50p

1. **1p x 4** (punctul per enunț se acordă ⇔ enunțul este 100% corect)

a) Construcție concesivă => arată o împrejurare care ar putea împiedica desfășurarea unei acțiuni, dar nu o împiedică

ex: Chiar epuizat, tot a continuat.

În ciuda nedreptăților, nu se lasă învinși.

Cu toate acestea, spectacolul va avea loc. etc

Obs! În planul propoziției, construcția concesivă nu conține predicat.

„Chiar dacă era epuizat, tot a continuat” – în planul frazei.

b) Nume predicativ în acuzativ => conține prepoziție de acuzativ

Pronume relativ => apare la nivel de frază

ex: Acum știu ^{1/} pentru cine este surpriza. ^{2/}

(ca nume predicativ, intră în alcătuirea predicatului nominal, deci va trebui să urmeze după unul dintre **verbele copulative: a fi, a rămâne, a însemna, a părea, a DEVENI, a ajunge, a ieși, a se face)**

c) Verbele la gerunziu se termină în –ând sau -ind

ex: **Alergând**, s-a împiedicat.

Grăbindu-se, a greșit.

- d) Atributul exprimat prin pronume relativ în cazul genitiv – este situația acordului încrucișat

ex: Oamenii ^{1/} **ale căror** păreri mă interesează ^{2/} sunt prietenii mei. ^{1/}

ale cui păreri?
părerile oamenilor

2. 2p x 7 (câte 1p - partea de vorbire, respectiv 1p - funcția sintactică)

pe sora – valoarea morfologică: substantiv comun

funcția sintactică: complement prepozițional (însoțit de prepoziția „pe”)

mea – valoarea morfologică: adjectiv pronominal posesiv

funcția sintactică: atribut adjectival

pentru gluma – valoarea morfologică: substantiv comun (însoțit de prepoziția „pentru”)

funcția sintactică: circumstanțial de cauză

de ieri – valoarea morfologică: adverb de timp (însoțit de prepoziția „de”)

funcția sintactică: atribut adverbial

ascunzând – valoarea morfologică: verb la gerunziu

funcția sintactică: circumstanțial de mod

telefonul – valoarea morfologică: substantiv comun

funcția sintactică: complement direct

înainte de a posta – valoarea morfologică: verb la infinitiv

funcția sintactică: circumstanțial de timp

3. 1p x 4 (Se va acorda punctul pentru transcrierea și menționarea corectă a felului subordonatei. Nu se oferă punctaj intermediar)

„cum este” = circumstanțială de mod

„ca să-și găsească liniștea” = circumstanțială de scop

„că a ieșit totul perfect” = completivă prepozițională

„Să fi ajuns la timp” = condițională

4. 2p

Subiectul din enunțul “Copil cuminte, ești bucuria părinților!” este **neexprimat, de tip inclus, deoarece nu apare în mod explicit în enunț**. Cuvântul “copil”, izolat prin virgulă, este un substantiv comun aflat în cazul vocativ, având rolul de adresare și neîndeplinind nicio funcție sintactică în propoziție. Subiectul logic al enunțului este „tu”, aflat la persoana a II-a singular, fiind inclus în desinența verbală a predicatului „ești”. Prin urmare, subiectul este de tip inclus.

5. 1p x 4

Tableta al cărei ecran

Elevul în ale cărui răspunsuri

Scriitorul a cărui carte

Vecinele ai căror câini

6. 2p x 2

„A ajunge”

★ Valoare copulativă (când este urmat de un nume predicativ, care arată o însușire a subiectului => a ajuns ceva/cumva)

ex: El a ajuns medic după ani de studii. (a ajuns ceva)

Fata a ajuns faimoasă peste noapte. (a ajuns cumva)

★ Valoare predicativă (când este urmat, de obicei, de un circumstanțial de loc / se poate înlocui cu un alt verb întotdeauna predicativ)

ex: Trenul ajunge în gară la ora 7. (ajunge undeva/ „sosește”)

7. 1p diferența, 1p ex prop., 1p ex frază

O propoziție dezvoltată este o propoziție care conține un singur predicat, dar este extinsă prin alte părți de propoziție, cum ar fi atribute și complemente/ circumstanțiale.

O frază este o unitate sintactică alcătuită din două sau mai multe propoziții, deci conține mai multe predicate.

Diferența esențială între ele constă în numărul de predicate: propoziția are unul singur, în timp ce fraza are cel puțin două.

Ex. propoziție dezvoltată: Elevul silitor a învățat lecția cu atenție pentru testul de mâine.

Ex. frază: Elevul a învățat lecția, deoarece voia să obțină o notă bună.

ATENȚIE! O propoziție precum “Elevii sunt atenți, silitori și modești” este simplă, nu dezvoltată, deoarece „sunt atenți, silitori și modești” = *predicat nominal*

Deși există mai multe adjective coordonate (atenți, silitori, modești), acestea formează împreună un singur nume predicativ, parte integrantă a predicatului.

8. 1p pentru precizarea fiecărei poziții => **1p x 8**

Părerea = **centru** pentru substantivul comun „dirigintei”

dirigintei = **adjunct** pentru substantivul comun „părerea”, dar **centru** pentru substantivul comun „de la școală”

de la școală = **adjunct** pentru substantivul comun „dirigintei”, dar **centru** pentru adjectivul pronominal posesiv „mea”

mea = **adjunct** pentru substantivul comun „de la școală”

elev = **adjunct** pentru verbul predicativ “să iubești”, dar **centru** pentru adjectivul pronominal nehotărât „fiecare”

Observație importantă! Un cuvânt este **centru de grup** atunci când alte cuvinte se subordonează lui – adică depind de el. În schimb, un cuvânt este **adjunct** când el depinde de alt cuvânt, adică se subordonează acestuia.

9. **1p x 3**

Valorile morfologice ale lui O (trei exemple, la alegere):

★ articol nehotărât: Am văzut **o** pasăre pe geam.

★ numeral cardinal: Am cumpărat **o** singură carte / Am cumpărat doar **o** carte / Am cumpărat **o** carte și două caiete.

★ pronume personal: **O** cunosc de mult timp pe Andreea.

★ adjectiv pronominal nehotărât: **O** fată citește, alta desenează.

★ verb auxiliar (particulă invariabilă): **O** să văd filmul diseară.

★ interjecție: **O**, ce veste minunată mi-ai dat!

★ substantiv (caz rar): Elevii clasei I au învățat astăzi litera **O**.

10. **1p x 4**

★ Maria, ai uitat geaca acasă! – virgula izolează un **substantiv în cazul vocativ** de restul enunțului

★ Oftând, a ieșit din clasă. – prezența unui **verb la gerunziu**, antepus regentului „a ieșit”, cere virgulă

★ Eu merg la bibliotecă; tu, la film – virgula marchează o **elipsă verbală** (tu „mergi” la film)

★ E obosit, dar nu renunță – virgula precedă o **conjunție adversativă**

Subiectul al III-lea: 3p x 10 (*Pentru primele cinci fragmente, nu se va acorda punctaj parțial, ci integral, doar în cazul în care au fost identificate toate greșelile și nu au mai fost făcute altele. Pentru celelalte fragmente, fiecare răspuns valorează 1p*)

1. **Autobuzele** din oraș sunt **tot timpul** pline și nu există **nicio** schimbare.

Aceleași rute sunt **întotdeauna** aglomerate, iar **confortul** e aproape inexistent. De aceea, eu prefer să merg cu **metroul**.

2. Colega mea, **diferențiindu-se** de restul clasei, a răspuns fără **emoții**. Eu, în schimb, plâng de **nu mă mai** pot opri, căci am încurcat toate **teoriile**.

3. Sistemul de abordare a orelor **nu se mai modifică** deloc, iar metoda de predare pare să fie **aceeași** de pe vremea părinților **noștri**.

4. Ce-**i** cu aceste fotografii vechi, care îmi amintesc de prietenii mei de **altădată**, când fiecare **avea** idei mărețe și **visuri neîmplinite**?

5. Am stat **doar/ numai** o oră la cafenea cu **dragile** mele prietenele , dar am avut o discuție foarte interesantă despre ce înseamnă fericirea și cum fiecare dintre noi o **găsește** în felul **propriu**.

6. La sală, am încercat toate **benzile** de alergat, dar m-am împiedicat de una dintre **bare** și am căzut spectaculos. N-a fost grav, doar una dintre **pățaniile** mele clasice.

7. Mirosul de **foitaj** proaspăt scos din cuptor umplea camera. Ana a zâmbit și le-a întins **amândurora** câte un **biscuit** cu scorțișoară

8. Elevii au încercat să încorporeze toate cărțile și caietele în rucsacuri, dar nu le-a încăput nimic. Unii și-au adus geți mult prea mici pentru o zi întreagă de școală. Profesorul le-a zis că ar fi bine să ia doar strictul necesar, dar ei n-au ascultat. Acum cară totul ca melcii.

9. Valoarea rochiei comandate de pe internet este considerabilă, pentru că am ales un model sofisticat, dintr-un material de calitate, într-o nuanță rară și greu de găsit.

10. În dimineața concursului, îmi perii repede părul și îmi șoptesc în oglindă: „Azi e ziua ta” (adjectiv pron. posesiv, pers. a II-a, nr. singular). Pe cer apăruseră deja două curcubeie, semn că succesul e aproape. Va fi o zi cu zâmbete, curaj și rezultate pe măsura efortului!

Subiectul al IV-lea 10p

★ definiția pronumelui (ex: este o parte de vorbire flexibilă care înlocuiește un subst.) **1p**

★ exemplu de enunț cu pronumele personal **0,5p**

★ exemplu de enunț cu pronumele reflexiv **0,5p**

★ explicație cum se deosebește pronumele reflexiv de cel personal (La persoana a III-a, pronumele reflexiv are forme proprii (*pe sine, se, sie, își etc*), în timp ce la persoanele I și a II-a împrumută formele pronumelui personal (*mă, te, ne, vă etc*). Pentru a stabili caracterul reflexiv, se compară persoana și numărul pronumelui cu cele ale verbului: dacă acestea coincid, pronumele este reflexiv; dacă diferă, este personal. **1p**

★ 3 pronume noi – prezentare + forme specifice **1p x 3**

★ 3 enunțuri de pronume diferite cu funcții sintactice diferite **0,5p x 3**

★ 3 enunțuri cu adjective pronominal diferite **0,5p x 3**

★ O idee despre adjectivul pronominal (ex: Când se acordă în gen, număr și caz cu substantivul, pronumele devine adjectiv pronominal cu funcția sint. de atribut adj) **1p**

Astfel, Sub. I = 10p , Sub. al II-lea = 50p , Sub. al III-lea = 30p , Sub. al IV-lea = 10p

TOTAL: 100p

NU SE ACORDĂ PUNCTE DIN OFICIU !!!